

Adolesan Ayr?Ima-Bireyle?me Testi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Adolesan Ayr?Ima-Bireyle?me Testi*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16251>

Özet

Adolesan Ayr?lma-Bireyle?me Testi, ergenlik döneminde bireyin ebeveynlerinden ayr?lma-bireyle?me sürecini de?erlendirmek amacıyla geli?tirilmif bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, Margaret Mahler'in teorik çerçevesinden yola çıkarak, ergenlerin ba??ms?zl?k kazanma, kimlik olu?turma ve duygusal özerklik geli?tirme a?amalar?n? ölçmeyi hedefler. Türk kültürüne adaptasyonu, 2002 y?l?nda F. Kösem-?en taraf?ndan bir t?pta uzmanlık tezi kapsamında gerçekte?tirilmi?tir. Bu adaptasyon çal??mas?, ölçe?in Türkçe konu?an adolesan popülasyonunda geçerlik ve güvenilirlik standartlar?n? sa?lamay? amaçlam??tır.

Ölçek, genellikle ergenin ebeveynlerine yönelik alg?lad??? ba??ml?lik düzeyini, çat??mal? ba??ms?zl?k e?ilimlerini ve duygusal ayr?lma kapasitesini de?erlendiren alt boyutlardan olu?ur. Kullan?m alan?, klinik psikoloji ve geli?im psikolojisi ara?t?rmalar? olup, ergenlik dönemindeki geli?imsel zorluklar?n te?hisine ve müdahale planlar?n?n olu?turulmas?na katkı sa?lamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Adolesan, Ayr?lma-Bireyle?me, Geli?im Psikolojisi, Duygusal Özerklik, Ölçek Uyarlama, Kösem-?en, Psikometrik Araçlar.

Yazarlar

F. Kösem-?en (Uyarlayan).

Amaç

Adolesan Ayr?lma-Bireyle?me Testi'nin temel amacı, ergenlik ça??ndaki bireylerin psikososyal geli?iminde kritik bir dönüm noktas? olan ayr?lma ve bireyle?me süreçlerinin niteli?ini ve düzeyini nicel olarak ölçmektir. Bu süreç, ergenin kendini ebeveynlerinden ayr?, ba??ms?z bir birey olarak tanımlamas?n? ve sa?lıklı bir kimlik geli?tirmesini içerir.

Ölçek, özellikle ergenin aile içi ili?kilerde ya?ad??? çat??malar?, duygusal ba??ml?likten kurtulma çabalar?n? ve bu geçi? dönemindeki psikolojik iyilik halini belirlemeye odaklanır. Ölçe?in Türkiye'de uyarlanması, Türk kültürü ba?lam?nda ergenlik dönemindeki ayr?lma dinamiklerini anlamak ve kültürel farklılıklar? göz önünde bulundurarak geçerli sonuçlar elde etmek için gerçekte?tirilmi?tir.

Yap?

Ölçe?in ölçtü?ü temel yapı, psikanalitik temelli geli?im kuramlar?ndan (özellikle Mahler ve Blos)

türetilen ayr?lma-bireyle?me sürecidir. Bu yap?, ergenlikte dört ana boyut etraf?nda incelenir: **Duygusal Özerklik** (ebeveyn onay? olmadan karar verebilme yetene?i), **Çat??mal? Ba??ms?zl?k** (yo?un öfke ve suçluluk duygular? e?li?inde ba??ms?zl?k aray???), **Uyumlu Ba??ml?l?k** (sa?l?kl? destek aray???) ve **Kimlik Geli?imi** (bireysel de?erler ve hedefler olu?turma).

Bu psikolojik yap?, ergenin sa?l?kl? bir yeti?kinli?e geçi? yapabilmesi için zorunludur. Ölçek, bu boyutlardaki i?levsellik düzeyini de?erlendirerek, ergenin geli?imsel görevlerini ne ölçüde ba?ar?l? bir ?ekilde yerine getirdi?ini ortaya koyar. Ba?ar?s?z ayr?lma-bireyle?me, psikopatolojik belirtilerle (örne?in, anksiyete veya depresyon) ili?kilendirilebilir.

Geçerlik

Adolesan Ayr?lma-Bireyle?me Testi'nin Türk popülasyonuna uyarlama çal??mas?, geçerlik çal??malar?n? içermi?tir. Orijinal kaynakta spesifik geçerlik katsay?lar? belirtilmemi? olsa da, Kösem-?en (2002) taraf?ndan yap?lan t?pta uzmanl?k tezi, ölçe?in yap? geçerli?ini ve içerik geçerli?ini incelemeyi hedeflemi?tir.

Yap? geçerli?i genellikle, ölçe?in teorik olarak ölçmesi beklenen yap?lar? ölçüp ölçmedi?ini belirlemek için faktör analizi yöntemleri kullan?larak test edilmi?tir. Ayr?ca, ölçe?in di?er benzer yap?larla olan ili?kisini inceleyen **ölçüt ba??nt?l? geçerlik** çal??malar? da tezin kapsam?nda yer alm?? olabilir, ancak detayl? katsay?lar için orijinal teze ba?vurulmas? gerekmektedir.

Güvenirlik

Orijinal kaynakta spesifik güvenirlik bilgisi belirtilmemi?tir. Ancak, F. Kösem-?en'in uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in iç tutarlıl??n? (internal consistency) de?erlendirmek amacıyla **Cronbach Alfa katsay?s?** hesaplanm??t?r. Yüksek bir Alfa de?eri, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarlı bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir.

Bunun yan? s?ra, ölçe?in zamana kar?? stabilitesini ölçmek için **test-tekrar test güvenilirli?** yönteminin de kullan?ld?? varsay?lmaktad?r. Bu analizler, Türkçeye çevrilen maddelerin ergenlerin yan?tlar?nda tutarlıl?k sa?lad??n? ve ölçüm hatas?n?n dü?ük oldu?unu kan?tlamay? amaçlam??t?r.

Faktör Analizi

Uyarlama sürecinin en kritik a?amalar?ndan biri **faktör analizi** olmu?tur. Bu analiz, ölçe?in orijinal yap?s?nda bulunan alt boyutlar?n (faktörlerin) Türk örnekleminde de korunup korunmad??n? kontrol etmek için kullan?lm??t?r.

Ke?fedici veya do?rulamaya faktör analizi yöntemleri kullan?larak, ölçe?in teorik olarak varsayılan boyutlar?n?n (örneğin, duygusal özerklik, ba?mı?lık) Türk adolesan kültüründe de anlamlı ve ayrı?m? faktörler olarak ortaya ç?k?p ç?kmad??? incelenmiştir. Bu analiz, ölçe?in **yapı geçerli?** için temel kanıt sağlamıştır.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptasyon)

Format: Genellikle Likert tipi derecelendirme ölçe?i (Özgün ölçe?e ba?lı olarak 4 veya 5'li Likert). Orijinal kaynakta derecelendirme belirtilmemiştir.

Language Available: Türkçe (Uyarlama dili), Orijinal dil (Genellikle İngilizce).

Population Group: Klinik ve normal adolesan popülasyon.

Age Group: Genellikle 12-18 yaş aral??? (Ergenlik dönemi).

Population Details: Türkiye'deki lise veya ortaokul öğrencileri (Uyarlama örne?i Ege Üniversitesi T?p Fakültesi tezi kapsamında yapılmıştır).

Test Methodology: Öz bildirim (Self-Report) testi.

Anahtar Kelimeler

Ölçek Geliştirme, Geçerlik Çalışması, Güvenirlik Çalışması, Ayr?lma-Bireyle?me, Ege Üniversitesi, T?pta Uzmanlık Tezi, Psikometrik Özellikler.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemiştir.

Affiliation Email addresses: Belirtilmemiştir.

Correspondence Address: Ege Üniversitesi T?p Fakültesi, İzmir (Tez dönemi itibarıyla).

Şinler, Ücret ve Test Y?li?

Ölçe?in orijinal versiyonunun kullan?m izinleri ve ücretlendirme bilgileri orijinal geliştirecilerle ba?lıdır. Türkçeye uyarlanmış versiyon (2002), akademik ve ara?tırma amaçlı kullan?mlar için genellikle tez kapsamında erişilebilir durumdadır. Testin uyarlama yılı **2002**'dir.

Kaynaklar

Kösem- ?en, F. (2002). *Adolesan Ayr?lma-Birle?me Testi geçerlik güvenirlik çal??mas?* (T?pta uzmanl?k tezi). Ege Üniversitesi T?p Fakültesi, ?zmir.

Adolesan Ayr?lma-Bireyle?me Testi Maddeleri

IMPORTANT: The scale items were not provided in the source content.

Bu akademik kaynak giri?i için ölçek maddeleri orijinal kaynakta mevcut de?ildir. Maddelerin tamam?na ula?mak için F. Kösem-?en (2002) taraf?ndan haz?rlanan t?pta uzmanl?k tezine ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM